

Ministerieel besluit houdende een definitief onteigeningsbesluit voor de onteigening voor het algemeen nut in het kader van de herinrichting van de N3 Tiensesteenweg in Bierbeek

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017, artikel 6, 1°, artikel 7 en artikel 28;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2024 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 2, 8°.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- Op datum van 18/01/2024 werd een voorlopig onteigeningsbesluit goedgekeurd;
- Over dit voorlopig onteigeningsbesluit en zijn bijlagen werd een openbaar onderzoek georganiseerd dat plaatsvond van 6 april 2026 tot en met 6 mei 2026. De behandeling van de ontvangen standpunten, opmerkingen en bezwaren is opgenomen in bijlage 3 bij dit besluit;
- Er werden aantoonbare pogingen ondernomen om tot een minnelijke verwerving te komen.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven, samen te lezen met het verslag van het openbaar onderzoek en de daarin opgenomen motivering.

A. Aanduiding van de onteigenende instantie

De Vlaamse Regering is bevoegd om tot onteigening over te gaan overeenkomstig artikel 6, 1° van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

In het licht van de doelstellingen kan de Vlaamse Regering ter realisatie van het project N3 Leuven - Tienen: Herinrichting Tiensesteenweg – tussen Molenbeek en gemeentegrens Boutersem te Bierbeek (hierna "het project") derhalve optreden als onteigenende instantie.

B. De rechtsgrond van de onteigening

De Vlaamse Regering kan tot onteigening overgaan in de gevallen waarin ze oordeelt dat de onteigening noodzakelijk is voor de uitwerking van de infrastructuur of het beleid met betrekking tot gemeenschaps- en gewestelijke aangelegenheden overeenkomstig artikel 7, eerste lid van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

Uit onderhavig besluit en uit de bijlagen bij dit besluit blijkt dat de beoogde onteigening kadert binnen de gewestelijke aangelegenheden. Deze heeft immers betrekking op een project inzake gewestelijke infrastructuur, namelijk de N3.

C. Omschrijving van de te onteigenen goederen:

De te onteigenen onroerende goederen zijn met een gele tint aangeduid op het hierbij behorende ondertekende onteigeningsplan met nummer 1M3D8F G 007707 07, en zijn samen te lezen met de tabel met innemingen, zoals ook op het onteigeningsplan wordt weergegeven.

D. Onteigeningsnoodzaak

(1) Noodzaak van het onteigeningsdoel

De onteigening streeft de verwerving na van onroerende goederen, gelegen op het grondgebied van Bierbeek, waarbij de onteigening de realisatie van het project langs de N3 mogelijk moet maken.

De N3 is vandaag een brede gewestweg met hoofdzakelijk vrijstaande bebouwing aan de zuidzijde tussen de Kerselarenstraat en Zielenberg en Latstraat.

Aan de N3 Tiensesteenweg is momenteel langs beide zijden slechts een gemarkeerde, aanliggende fietsstrook aanwezig. Deze fietsstrook is structureel in slechte staat. Gelet op de aanzienlijke aantallen auto- en vrachtverkeer die de N3 als gewestweg gebruiken en de relatief hoge snelheden, is de aanliggende fietsstrook voor de gebruikers een gevaarlijke verkeerssituatie.

De bestaande waterafvoer is heden in de projectzone voorzien in (ingebuisde) langsgrachten. In deze (ingebuisde) langsgrachten wordt momenteel DWA en RWA gemengd opgevangen en ingebufferd afgevoerd naar de Molenbeek.

Een herinrichting is noodzakelijk zowel voor de verkeersveiligheid als voor waterbeheer en -zuivering.

De voorgenomen herinrichting van de infrastructuur in dit project wordt omschreven in de projectnota, die als bijlage wordt gevoegd.

De voorgenomen herinrichting bestaat uit de aanleg van vrijliggende fietspaden (breedte 1,75 of 2 meter) met een tussenberm (tussen fietspad en rijweg) van 0,8 meter langsheen de N3.

Op de plaatsen waar er geen bebouwing is langs het traject wordt het fietspad achter de te behouden bomenrij en langsgrachten voorzien. Tevens wordt het

RWA-systeem zoveel als mogelijk in open grachten (buffergrachten) gerealiseerd. Ter hoogte van de woningen wordt de RWA-afvoer voorzien via infiltratiebuizen. Waar mogelijk worden de bestaande bomen zoveel als mogelijk gespaard.

In de zones waar de huidige inplanting van de bestaande bomen in de zone voor het fietspad komen te liggen, worden de bomen gerooid en worden er nieuwe bomen voorzien. Over de volledige zone van het project wordt er eveneens rekening gehouden met de aanleg -voorzien van de nodige ruimte- van nieuwe en/of te vernieuwen nutsvoorzieningen. Verder worden ook de bestaande bushaltes herschikt en aangepast aan de huidige geldende normen. Tevens worden er aan de bushaltes voetgangersoversteekplaatsen voorzien. Deze oversteekplaatsen worden uitgerust met een rustpunt in het midden van de rijweg zodat de voetganger in twee tijden de gewestweg kan kruisen.

(2) Noodzaak van de onteigening als middel

Het onteigeningsdoel, zoals hierboven omschreven, kan slechts worden bereikt middels onteigening.

Er bestaat, onverminderd de mogelijkheid tot minnelijke verwerving, redelijkerwijze geen alternatief voor het gebruik van de onteigeningsdwang.

Ondanks poging hiertoe, was het niet of onvoldoende mogelijk om tot een grondverwerving in der minne te komen.

Binnen het projectgebied moeten verschillende onroerende goederen strikt noodzakelijk in volle eigendom worden verworven omdat:

- Het aanleggen, beheren en onderhouden van infrastructuur tot de basistaken van de overheid behoort en omdat een zo eenduidig mogelijke grondpositie de goede uitoefening van de publieke beheerstaken omtrent deze infrastructuur kan en moet waarborgen.
- Een integrale en geïntegreerde realisatie en aanleg van de infrastructuur mogelijk moet zijn.
- Een coherent en doelmatig beheer en beleid omtrent infrastructuur noodzakelijk is. Van de desbetreffende weginfrastructuur dient onder alle omstandigheden een veilig en doelmatig gebruik te kunnen worden gemaakt. Dit kan enkel indien de wegbeheerder zelf kan instaan voor het beheer ervan.
- Waterafvoerinfrastructuur en riolering in de ondergrond van de gewestweg moeten worden aangelegd. Hierdoor is een private eigendomssituatie van de wegbedding onmogelijk.
- Nutsvoorzieningen (water, gas, elektriciteit, openbare verlichting,...) in de ondergrond van de gewestweg moeten worden aangelegd. Hierdoor is een private eigendomssituatie van de wegbedding onmogelijk.

Elk verzoek tot zelfrealisatie is conform artikel 24, § 4 van het Vlaams Onteigeningsdecreet in ieder geval uitgesloten voor weginfrastructuur en de daarmee onlosmakelijk samenhangende ingrepen.

(3) Noodzaak voor wat betreft het voorwerp van de onteigening

In dit besluit, in de onteigeningsplannen en in de projectnota wordt aangeduid welke onroerende goederen het voorwerp zijn van de onteigening en noodzakelijk in volle eigendom dienen te worden verworven om de doelstelling van algemeen nut te kunnen realiseren.

De weerhouden voorkeursoplossing van het project, zoals omschreven in de projectnota als bijlage bij dit besluit, is als meest positief naar voren gekomen om de onteigeningsdoelstelling zo adequaat mogelijk te kunnen realiseren en daarbij de innemingen zo beperkt mogelijk te houden.

Zoals wordt beschreven in de projectnota kan de weerhouden voorkeursoplossing van het project niet worden gerealiseerd binnen het bestaande openbaar domein.

E. Het onteigeningsdoel is van algemeen nut

Hierboven werd reeds uiteengezet dat het project als onteigeningsdoel heeft om de herinrichting van de gewestweg N3 (Tiensesteenweg) op een verkeersveilige manier te realiseren en gelijktijdig de waterzuivering aan te pakken.

Het project maakt de realisatie van een doelstelling van algemeen nut mogelijk want:

- Het gaat om verbetering van de openbare weginfrastructuur die ten goede komt van alle weggebruikers.
- Het is een verbetering van de fietsveiligheid en het comfort en veiligheid voor de zwakke weggebruiker in het algemeen.
- Er worden RWA-grachten en infiltratieriolering (met buffering) gerealiseerd, evenals een DWA-riolering waarbij er wordt voorzien in een afkoppeling van het afvalwater van het oppervlaktewater.
- Er komen veilige oversteekmogelijkheden ter hoogte van de haltes voor openbaar vervoer.

Omdat de werken kaderen binnen de weginfrastructuur is het in het algemeen belang dat de overheid deze ook zelf ontwikkelt. De realisatie van voornoemde infrastructuurwerken behoort tot de basistaken van de overheid.

F. Onderhandelingen en minnelijke onderhandelingstermijn

Er werd een aantoonbare poging tot onderhandelen ondernomen om het te onteigenen onroerend goed minnelijk te verwerven, in overeenstemming met de onderhandelingsplicht uit de artikelen 15 en 16 van het Vlaams Onteigeningsdecreet.

De minnelijke onderhandelingstermijn werd geraamd op 9 maanden en ving aan op de derde dag na de postdatum van de beveiligde zending waarmee de te onteigenen op de hoogte werden gesteld van deze minnelijke onderhandelingstermijn.

Tot op heden was het niet mogelijk om tot voldoende grondverwervingen in der minne of overeenkomsten te komen om het project, zoals omschreven in de

projectnota, te kunnen realiseren. De onteigeningsprocedure dient te worden verdergezet.

G. Openbaar onderzoek

De in het kader van het openbaar onderzoek ingediende bezwaren en opmerkingen worden integraal besproken en behandeld in het verslag van het openbaar onderzoek zoals gevoegd als bijlage bij dit besluit.

De onteigenende instantie volgt integraal de besluiten van het verslag en maakt zich de in het verslag opgenomen motivering eigen.

In dit verslag wordt besloten dat de ingediende opmerkingen en bezwaren een wijziging ten opzichte van het voorlopig onteigeningsbesluit en bijlagen noodzakelijk zijn. Deze wijzigingen werden, waar nodig, opgenomen en geïntegreerd in onderhavig besluit.

H. Bijlagen bij het definitief onteigeningsbesluit

De hieronder vermelde bijlagen worden gevoegd bij onderhavig besluit en maken hier integraal deel van uit.

- De onteigeningsplannen, opgemaakt overeenkomstig artikel 11 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.
- De projectnota, opgesteld overeenkomstig artikel 12 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.
- Het verslag van het openbaar onderzoek met de behandeling van de standpunten, opmerkingen en bezwaren die geuit zijn tijdens het openbaar onderzoek.

I. Conclusie:

Uit al het bovenstaande blijkt dat de onteigening noodzakelijk is en het algemeen belang dient. Het onteigeningsdoel kan niet worden gerealiseerd indien niet alle innemingen in volle eigendom verworven zijn.

Het onteigeningsdoel kadert verder binnen de gewestelijke aangelegenheden en binnen het gewestelijke belang dat het Vlaamse Gewest dient ten uitvoer te leggen en te beheren.

Om deze redenen is de verwerving van de (nog) niet minnelijk verworven onroerende goederen noodzakelijk en dringt de onteigening door de Vlaamse Regering zich op van de onroerende goederen zoals afgebeeld op de onteigeningsplannen en aldaar nader omschreven in de onteigeningstabel.

Gelet op alle akten en overwegingen samengenomen.

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN
SPORT BESLUIT:

Artikel 1. Voor de herinrichting van de N3 Leuven - Tienen in het algemeen belang, worden de onroerende goederen, omschreven en in het geel aangeduid op het onteigeningsplan met nummer 1M3D8F G 007707 07, dat wordt gevoegd als bijlage 1 bij dit besluit, op het grondgebied van de gemeente Bierbeek onteigend door de Vlaamse Regering ten verzoeken van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen mobiliteitsbeleid, voor de weginfrastructuur en het wegenbeleid onder wiens hiërarchisch gezag ressorteert en voor wie optreedt het Agentschap Wegen en Verkeer.

In het eerste lid wordt verstaan onder het Agentschap Wegen en Verkeer: het agentschap dat is opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap Wegen en Verkeer.

Art. 2. Op basis van artikel 6, 1° en artikel 28 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 betreffende onteigening voor het algemeen nut, wordt het definitief onteigeningsbesluit vastgesteld.

Art. 3. Conform artikel 28, §2 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 wordt aan dit definitief onteigeningsbesluit in bijlage 1 tot en met 3 het onteigeningsplan, de projectnota en het verslag van het openbaar onderzoek gevoegd. Het onteigeningsplan, de projectnota en het verslag van het openbaar onderzoek, die integraal deel uitmaken van het onteigeningsbesluit, worden goedgekeurd.

Brussel,

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER